

lällä yhteys terveystiedon lukutaidon tasoon ikäntyneillä

Terveystiedon lukutaito tarkoittaa kykyämme löytää, arvioida ja ymmärtää terveyteen liittyvää tietoa arjessamme. Heikko lukutaito voi johtaa mm. väärinymmärryksiin, epäluottamukseen, epäonnistumiseen hoitoon sitoutumisessa tai turhaan huolestumiseen. Terveystiedon lukutaidolla ja terveydentilalla on myös todettu olevan yhteys. Ikäntyneiden terveystiedon lukutaidon tason on monissa tutkimuksissa havaittu olevan heikompi kuin muiden aikuisten. Tämä tutkimus pyrki selvittämään terveystiedon lukutaidon eroja ikäntyneiden keskuudessa.

Tutkimus perustuu GASEL-hankkeessa kerättyyn väestöpohjaiseen kyselyaineistoon. Tutkimuksessa tarkasteltiin ikäntyneiden terveystiedon lukutaitoa sekä verrattiin naisia ja miehiä sekä ikäntyneiden ikäryhmiä keskenään.

Kolmannes ikäntyneistä koki, että Internetissä olevan terveystiedon luotettavuutta on vaikeaa arvioida. Lähes 60 prosenttia oli sitä mieltä, että terveystiedossa käytettyjä sanoja tai lauseita on usein vaikea ymmärtää ja että on vaikeaa tietää ketä uskoa terveysasioissa.

Useissa aikaisemmissa tutkimuksissa naisten terveystiedon lukutaidon on todettu olevan paremmalla tasolla kuin miesten, mutta tässä tutkimuksessa eroa sukupuolten välillä ei havaittu. Sen sijaan iäkkäin ikäryhmä eli yli 80-vuotiaat erottuivat muista: heidän terveystiedon lukutaitonsa oli muita heikompa.

Ikäntyneille suunnattuja palveluita suunniteltaessa pitäisi ottaa huomioon heidän muista ikäryhmistä erilaiset tarpeet ja erityispiirteet. Terveyteen liittyvässä tiedossa tulisi välttää tieteellisiä käsitteitä ja sisältöä tuottava taho tulisi tuoda selkeästi esille.

Tiedeuutinen perustuu posteresitykseen:

Enwald Heidi, Kangas Maarit, Keränen Niina, Immonen Milla, Similä Heidi, Jämsä Timo & Korpelainen Raija (2015) Everyday health information literacy of older people in Finland – The GASEL project. European Health Literacy Conference, 17th – 19th November, Brussels, Belgium.

